

DATA- pestilens eller uvurderlig hjælp?

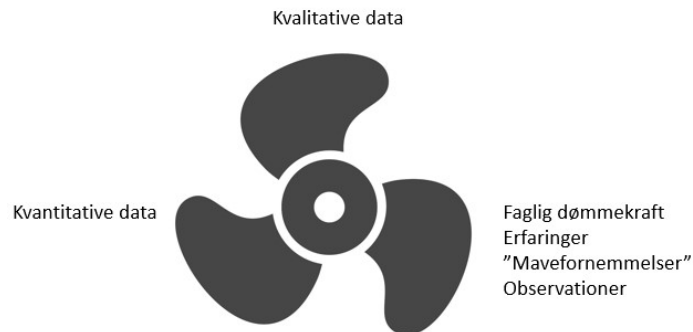
Socialpædagog Toke Agerschou & Fritidspædagog Jesper Larsen,

Vanskeligt barn har også mange navne: datadrevet, databaseret, datainformeret, dataproduceret eller datainspireret. Især de kvantitative data er det erfaringsmæssigt svært at blive venner med indenfor børn og unge området. De opleves i reglen de som påklistede og uvedkommende uden en værdi for udviklingen af det pædagogiske arbejde endside fortælle noget om effekten af det, vi lægger hjerte og sjæl i for og sammen med børnene og de unge. Når det konstateres via trivselsdata, at unge er ensomme eller nye udsatte i et præstationssamfund, hjælper det os ikke med at svare på spørgsmålet. What to do?

Vi vil prøve i tre artikler at komme rundt om dataanvendelse, og give bud på, hvilke processer der er nyttige for producere data til forbedring af praksis og fundere det faglige fællesskab.

Først og fremmest vil vi pege på et bredere databegreb end den klassiske alene at tale om to grundlæggende dataformer, de kvalitative (bløde data) og kvantitative (hårde data). Den sidste har i en periode sat sig på at have den største sandhedsværdi, fordi der er tale om at kunne måle og veje.

I bogen "Svøm sikkert i et hav af data" (Hammer & Folke Møller, 2020) præsenteres en **triangleringsmodel**, som har inspireret til denne udlægning:

Metodetriangulering. Pointen er ikke at finde den endegyldige sandhed midt imellem forskellige typer af data, men at man konstant trækker på forskellige typer af data og ikke kun stoler på én type data. (side 36)

Det, der i figuren kaldes observationer, vurderinger, "mavefølelser" etc. er også data, som samme med de klassiske datakategorier oversætte til at fundere den faglige og etiske dømmekraft. Vi skal bruge alle typer af datakilder til at opnå de bedste resultater for børn og unge. Den faglige dømmekraft er også i spil, når vi f.eks. skal udvælge data eller designe voxpop.

Hvordan kunne data så blive produktive for os?

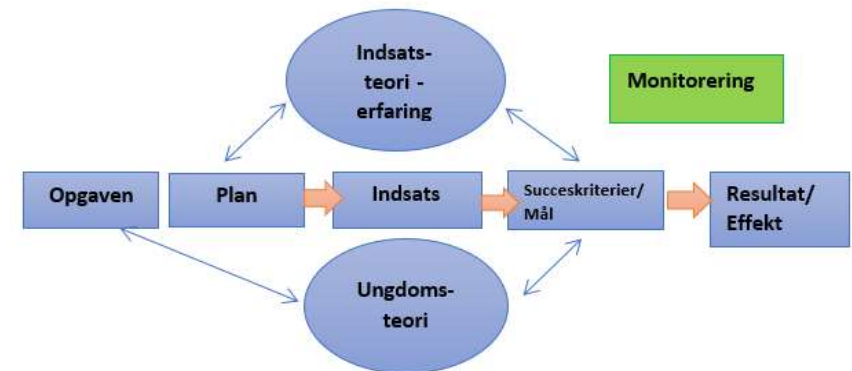
Hvis vi skal prøve at opstille kriterier for dataanvendelighed – udover den faglige dømmekraft, kunne et bud være:

- Data skal tale op mod de fastsatte målsætninger for området (børn og unge politik, fritids- og ungdomsskoleplan el.lign.).
- Data skal *produceres i hverdagens praksis og berige den*.
- Data skal være *nødvendige og tilstrækkelige* for at belyse effekten eller resultatet af vores bestræbelser.
- Data skal hjælpe ledelse og medarbejderne med at træffe beslutninger – og blive bedre.
- Data skal øge professionsbegejstringen.
- Og kravet til de data, vi indsamler, er, at de skal svare på de spørgsmål, vi gerne vil have belyst. Ikke alt muligt andet.

Arbejdsproces til inspiration.

Design.

Designet af dataprocesen tage sit afsæt i PROJEKTMODELLEN:

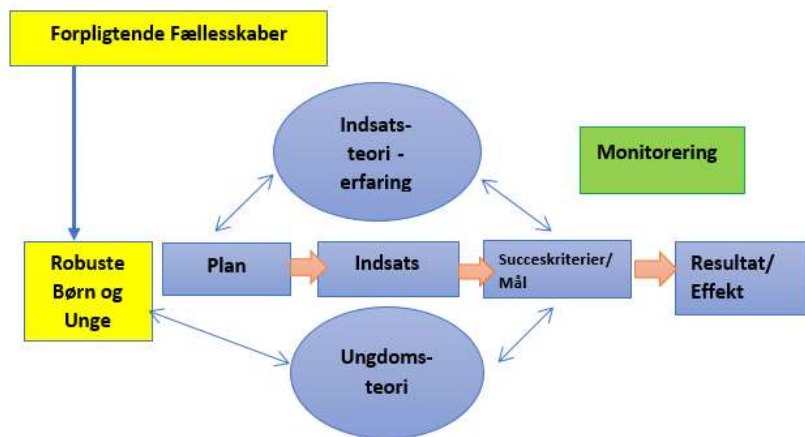

Den vil blive anvendt til at gennemløbe en proces, som lever op til de skitserede kriterier.

Udgangspunkt.

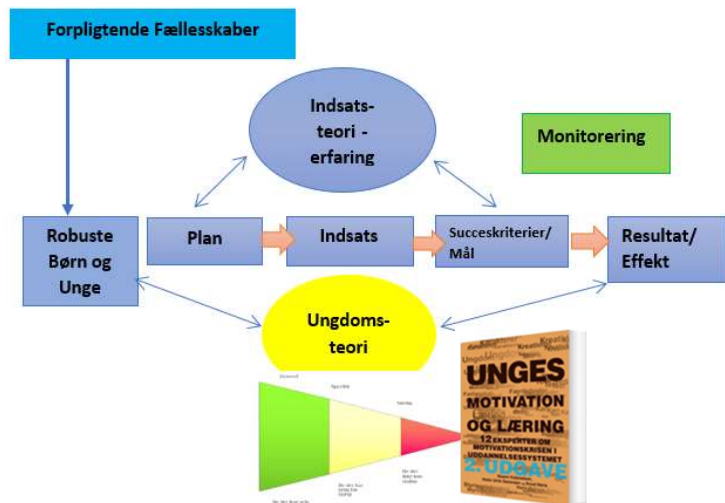
Børn og ungepolitikker i kommunerne er variationer af samme tema eller retning: "Alle skal med", "Mod på livet – lyst til læring", "Fællesskaber for alle", "Forpligtende fællesskaber". Det er alt andet lige her, fritids- og ungdomsområdet skal se sin del af opgaveløsningen springe ud af.

En del af opgaveløsningen kunne hedde: ROBUST FRITID – ROBUSTE BØRN OG UNGE med udgangspunkt i visionen om ” Forpligtende fællesskaber”.

Teoretisk fundament

Arbejdsprocessen er at gå til opgaven og over i beskrivelser af mål -succeskriterier og resultatønsker inddrage og teste relevant (ungdoms)teori f.eks. generel tænkning omkring forebyggelses- og indsats niveauer, Center for Ungdomsforskning (Cefus) udgivelser: Unges motivation og læring & Ny udsathed. Hertil kommer de operationelle definitioner af Robusthed .

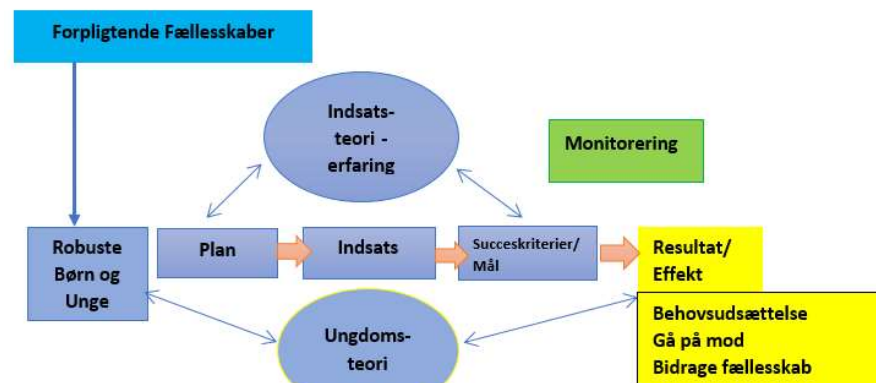
Effektmål.

Kunsten er at få fastsat håndterbare og begrundede effektmål, som kan indarbejdes i praksis – og kan defineres som nødvendige og tilstrækkelige til at se resultat og effekt. Karakteristisk ved opfyldelsen af denne type effektmål er tillige for det enkelte barn eller ung, at der en afsmitning eller overføring på alle andre livsområder.

I forhold til robusthed vil jeg pege på tre centrale. Det kan selv sagt drøftes i bund – og der kan peges på andre, men for at kunne gøre effekter håndterbare ikke mere end 3-4.:

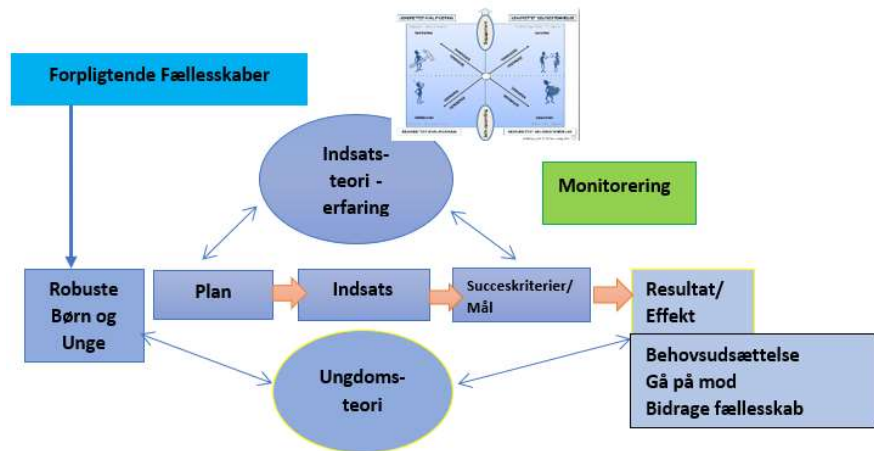
- At kunne blive ved og ved og ved.
- At ”vente på sin tur” – behovsudsættelse.
- At indgå i og bidrage i fællesskabet: Handlinger, der gavner både en selv og de andre. (Hver enkelt aktivitet i bred forstand har sine egne synlige handlinger)

Målene kan selvfølgelig udvikle sig sammen med børnene og de unges aktuelle status og udvikling.

Indsats-teori.

Omslaget til indsats/aktivitets guidelines tager udgangspunkt i tænkningen om Kvalificeret Selvbestemmelse (KVAS) – udfoldet af Sven Mørch og Jan Tønnesvang (se evt. artikel af Elin Poulsen i Fritids- og Ungdomspædagogikkens STÅBI <https://www.tokeagerschou.dk/registerstaabi>)

Analyse af aktiviteter.

KVAS danner udgangspunkt for analyse af kvaliteten af de aktiviteter, som findes eller tænkes igangsat indeni jeres nuværende praksis for at øge børnenes og de unges robusthed og deltagelse. Dette sættes op, så de elementer, der øger robustheden kan boostes, og som kan danne grundlag for at producere data.

Et eksempel herpå er brug af dykning organiseret af en ungdomsskole for en specialklasse med ret vidtspændende forskellige typer af udfordringer.

<p>Teknikalitet: Faglig kunnen og anden kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lære at svømme - Lære at flyde - Trække vejret under vand (gennem en regulator) - Hygiejne (snak om hvordan man vasker sig) - Dykkersprog - Kropssprog under vand - Viden om dykkerudstyr - Viden om sikkerhed - Vand som element - Matematiske kompetencer - Dykkerteknikker 	<p>Socialitet: Social kompetence og samhørighed</p> <ul style="list-style-type: none"> - Relationer udover klasser, årgange og skoler - Holdfølelse - Det fælles tredje (fællesskab om aktiviteten) - Ny arena/aktivitet = nye muligheder/ny rolle - Mulighed for nye venskaber - Sociale spilleregler - Tillid til andre mennesker
<p>Refleksivitet: Omtanke og perspektivering</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lære sine egne grænser at kende - Tage hensyn til de andre i vandet – passe på med hvor man svømmer - Voksen/ung relation - at hjælpe sine holdkammerater -At respektere de fillærte regler -At kunne anvende dykkerteknikkerne på andre områder i sit liv -Motion/bevægelse (bevidsthed om egen velvære) -Ansvar (for sig selv og andre) -Oplevelsen af en "ny verden" under vandet – udvidelse af sin horisont 	<p>Sensitivitet: Interesse, følelseskontakt/regulering, motivation</p> <ul style="list-style-type: none"> - Man kommer i kontakt med sig selv - Alle udefra-forstyrrelser er væk - Giver/styrker selvtilid - At mærke egne grænser (respektere/udfordre dem) - Nye kropslige og sanselige oplevelser - Nyt syn på sig selv - At lære at tackle nederlag/succes i andres nærvær - Ambitioner (motivation til at blive bedre) - Oplevelsen af at være god til noget - At fylde sit fritidsliv med en selvvalgt interesse - At håndtere gode/dårlige oplevelser i vandet - At konkurrere med sig selv/andre

Første type dataindsamling: Kvalitetsanalyse.

Medarbejdergruppen har peget på alle de kvaliteter, som dykning indeholder – indeni og som planlægningsgrundlag. I skal beslutte jer for at se/iagttage på højst 3 elementer/indikatorer på robusthed under den konkrete seance, som peger på progression for den enkelte i aktiviteten og 1, som peger på progression i forpligtende fællesskaber. Det er data til brug for evaluering og dokumentation. Skriv ned , så I har udgangspunktet til næste gang aktiviteten skal udføres.

I de følgende artikler vil vi behandle andre typer af dataindsamling – og brug.

Litteratur
 PROJEKTMODELLEN:
 5. artikler af Jesper Larsen i Fritids- og Ungdomspædagogikkens STÅBI
<https://www.tokeagerschou.dk/registerstaabi>.
 Unges motivation og læring, Noemi Katzenelson, Neils Ulrik Sørensen & Knud Illeris (red), Hans Reitzel, 2. udgave 2020.
 Ny udsathed, Anne Görlich; Mette Pless, Noemi Katzenelson, Liv Gravesen, Hans Reitzel, 1. udgave 2019.
 Svøm sikkert i et hav af data, Franz Hammer og Carsten Folke Møller, Dafolo, 2020.
 MATRIX 1 & 2 af Toke Agerschou Larsen i Fritids- og Ungdomspædagogikkens STÅBI:
<https://www.tokeagerschou.dk/registerstaabi>